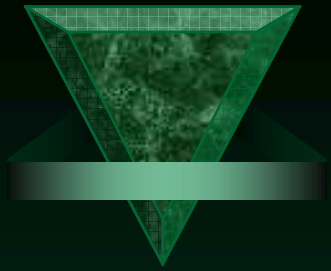
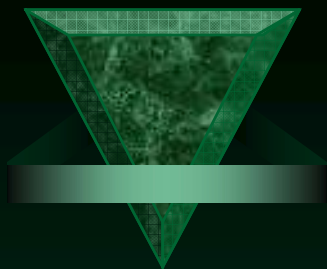

Umešaći Intervenijenti

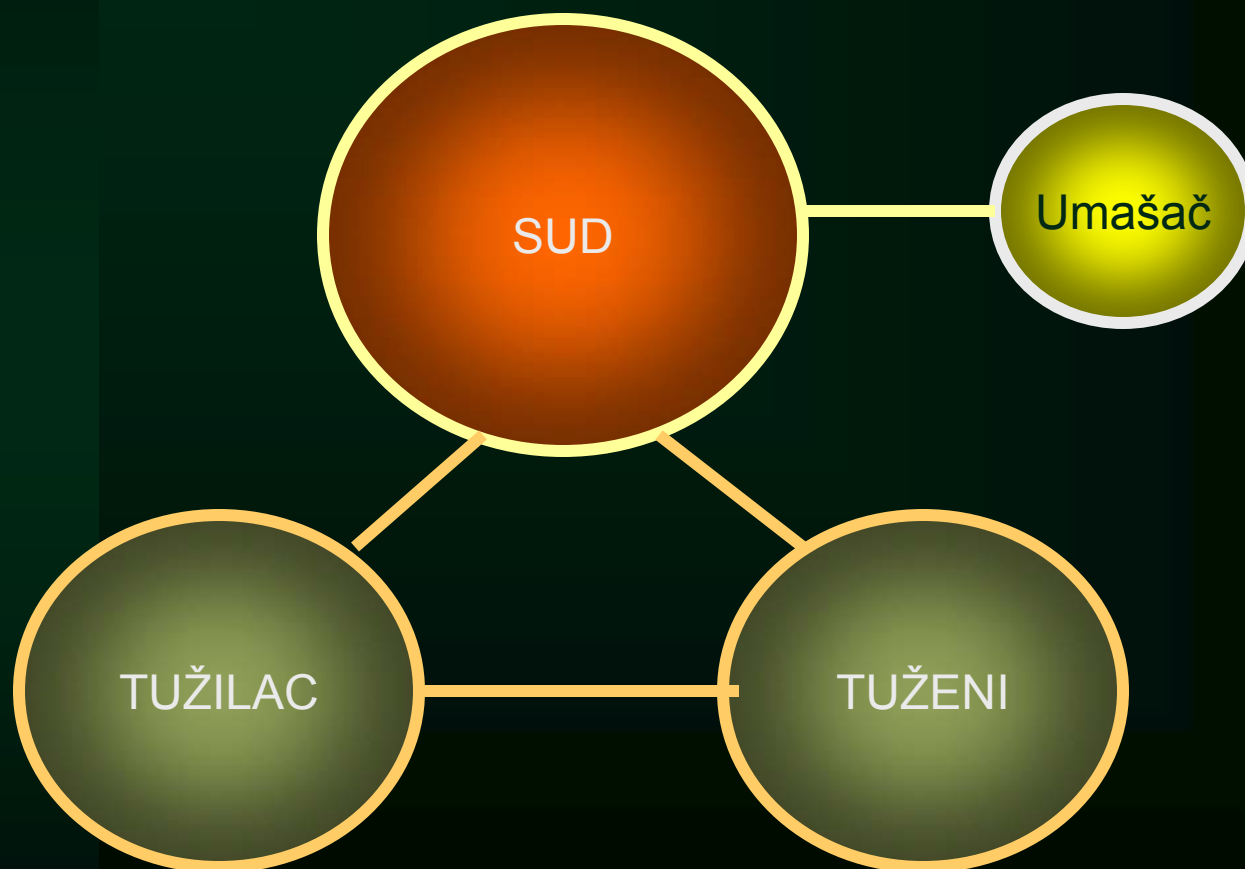

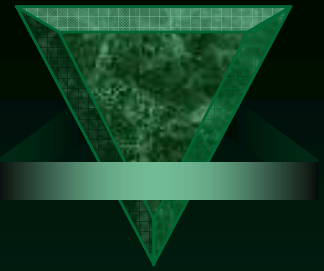
Ko je umešač?

**Umešač je neko “treći”,
koji se meša u tudju
parnicu da bi zaštitio neki
svoj pravni interes**

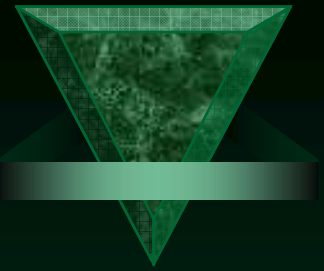
Šta radi umešač?

Zašto postoji potreba za institucijom umešača?

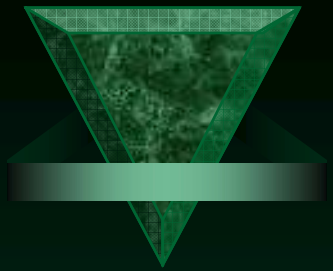
- **Spor se tiče strana u sporu, parnica je res inter alios gesta, presuda je res inter alios acta, ALI...**
- **Ljudi ne žive izolovano, nalaze se sa drugim ljudima u izvesnim odnosima; njihova prava i interesi dodiruju prava i interese drugih**
- **Presuda u jednoj parnici može da ugrozi, da povredi ili da pogoduje pravnoj situaciji nekih trećih ili da njome budu oštećeni neki javni interesi**
- **Takvim subjektima zakon pruža mogućnost da se umešaju u tuđu parnicu kako bi u njoj zaštitili neki svoj pravni interes ili javni interes**

Umešači komplikuju parnicu, mogu je usporiti, razvući...

- Zakonodavac priznaje pravo na mešanje u tuđu parnicu samo ako “treći” ima pravni interes da se umeša u tuđu parnicu
- Nije svaki interes pravni interes

- Neko može imati nepravni interes da jedna stranka pobedi u parnici (ekonomski, moralni, emotivni)
- Zakonodavac ne uvažava nepravne interese
- Za zakonodavca je relevantan samo **PRAVNI INTERES**

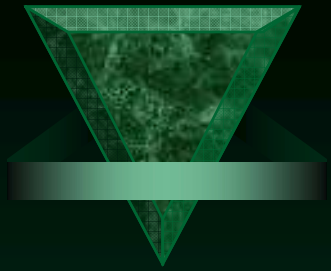

“Pravni interes” - razlog za mešanje
- intervencioni razlog

“Pravni interes” za mešanje u tuđu
parnicu postoji kad prava i obaveze
nekog trećeg zavise od toga kako će biti
rešen spor u parnici?

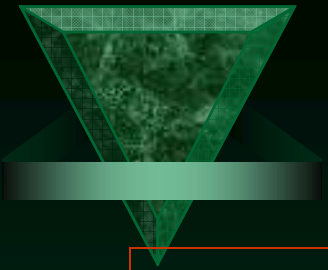
Takvom licu zakonodavac priznaje poseban
pravozaštitni zahtev – **zahtev za mešanje u tuđu
parnicu.**

Da li ovaj zahtev predstavlja poseban predmet
parnice ili parničnog postupka?

Kakav treba da bude pravni interes?

- **Lično umešačev** (da upravo njegova prava zavise od ishoda parnice)
- **Sadašnji**, a ne budući ili prošli
- ▼ **Priroda interesa:**
 - Gradjanskopravni ili
 - Javni (opšti) interes

Umešač je pravi egoista...

Nema altruizma – za njega je važan samo interes!

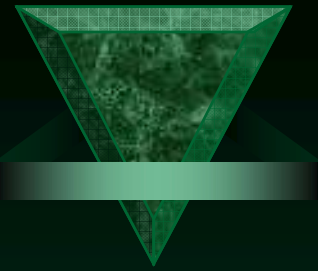
Dva načina zaštite pravnog interesa:

Umešač pomaže da “njegova” stranka pobedi u parnici i time izbegava buduću parnicu koji bi ta stranka pokrenula protiv njega za slučaj da izgubi parnicu

- DELATNI UMEŠAČ

Umešač kontroliše delatnost stranke, njenu savesnost i lojalnost, i time stiče mogućnost da u budućoj parnici, ako je stranka protiv umešača pokrene, istakne tzv. prigovor rđavog vođenja parnice

- PASIVNI UMEŠAČ

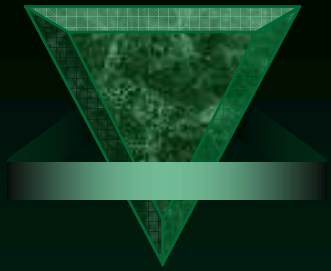
Kakav je procesni položaj umešača?

- Umešač nije stranka
- Umešač nije zastupnik stranke
- Umešač IMA POLOŽAJ STRANKE
- Umešač ima položaj one stranke kojoj se pridružio

Kad je delatan u parnici u koju se umešao, umešač preduzima radnje

- u svoje ime
- u svom interesu

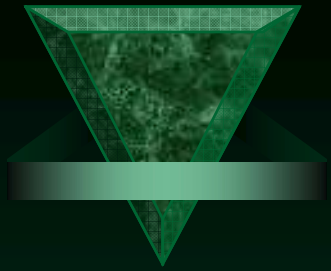
Pitanja...

- Konkubina je izjavila da se meša u brakorazvodnu parnicu koju je tužilac pokrenuo jer joj je ovaj obećao da će se njome oženiti čim se bude razveo.

Da li osnovano mešanje konkubine u brakorazvodnu parnicu?

- Branko se umešao u parnicu koju je pokrenuo tužilac Aleksa Aleksić i svoj zahtev za mešanje obrazložio činjenicom da mu je Aleksa obećao isplatu novca koji mu duguje ako uspe u parnici protiv Sime Simića.

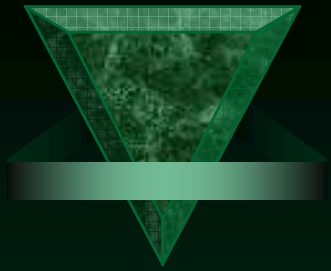
Ima li Branko pravni interes za mešanje?

Pitanja...

Aleksa izjavljuje da se meša u parnicu za isplatu duga na strani tužene Marije Simić, pošto je ona tužena kao glavni dužnik, a on, po osnovu ugovora o jemstvu, ima obavezu isplate njenog duga.

Da li je mešanje u ovu parnicu osnovano?

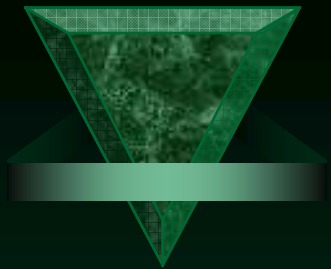

Pitanje....

**Može li treće lice da se umeša u tuđu parnicu radi zaštite nekog svog prava?
(argumentujte svoj stav)**

Zahtev za učešće u tuđoj parnici predstavlja

- Sekundarni zahtev
- **Samostalni zahtev**
- Sporedni zahtev

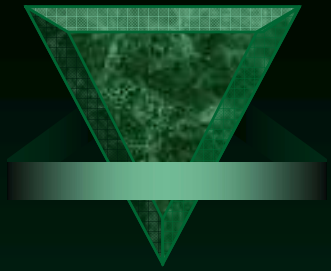

Kako treći saznaje da se može umešati u tuđu parnicu?

Dobija obaveštenje

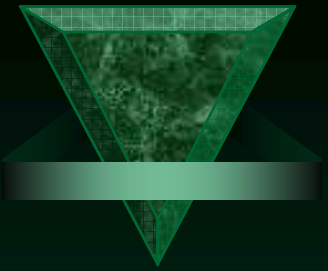
- od stranke
- od suda

Da li umešać ističe sopstveni zahtev za presudu u tuđoj parnici?

Kako postati umešač?

- * Treće lice postaje umešač kad sudu izjavi da se meša u tuđu parnicu, kad prijavi svoje mešanje
- * Izjava o mešanju ima **KONSTITUTIVNO DEJSTVO**
- * U času kad je dalo izjavu o mešanju, treće lice je steklo svojstvo umešača
- * Sud ne donosi odluku o sticanju svojstva umešača, niti stranke mogu da se protive sticanju ovog svojstva

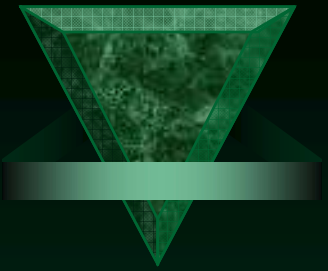

Šta treba da sadrži izjava o mešanju?

Izjava o mešanju treba da sadrži:

- izjavu o stupanju u parnicu u svojstvu umešača
- označenje stranke na čijoj se strani meša
- naveden intervencioni razlog

Izjava se može dati usmeno ili podneskom,
uvek prvostepenom sudu

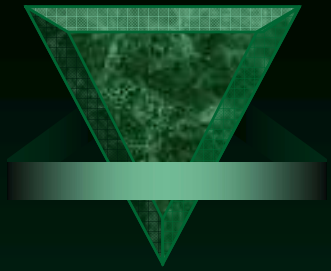

Kada treće lice može postati umešač?

- Treće lice može postati umešač u toku celog postupka, sve do pravnosnažnosti odluke.
- Treće lice može postati umešač i u postupku po vanrednom pravnom leku.

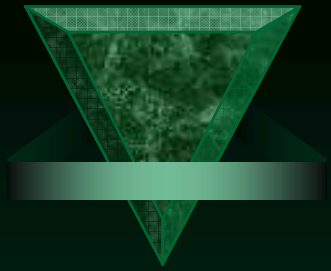
Razlikovati uslove za dopuštenost i uslove za osnovanost mešanja

Pretpostavke za DOPUŠTENOST mešanja

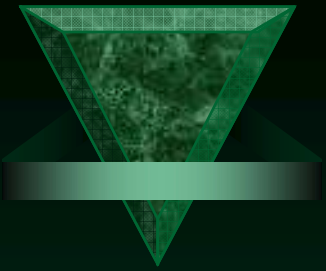
- Kad treće lice izjavi da se meša u tuđu parnicu, ono postaje umešač. Između suda i umešača zasnovan je jedan sekundarni procesni odnos.
- Sud ispituje da li su ispunjeni uslovi za dopuštenost mešanja, tj. da li je zasnovani procesni odnos punovažan.
- Uslovi za dopuštenost mešanja propisani su zakonom i imperativne su prirode. Sud o njima vodi računa *ex officio*.

Lista pretpostavki za DOPUŠTENOST mešanja

- Stranačka sposobnost
- Parnična sposobnost
- Uredno zastupanje
- NAVEDEN intervencioni razlog
- Postojanje tujeg parničnog postopka

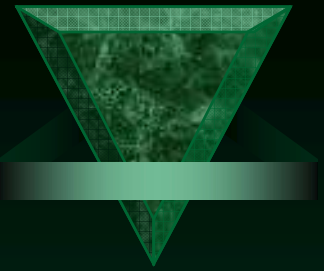

**Kakva je sankcija za
neispunjenost uslova za
dopuštenost mešanja?**

ODBACIVANJE IZJAVE O MEŠANJU!!!

**Šta sud dalje radi, ako utvrdi da je mešanje
dopušteno?**

Ispituje OSNOVANOST mešanja

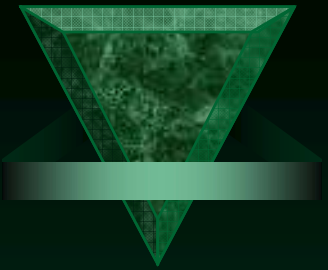
Kad ispituje osnovanost mešanja, sud, u stvari,...

Sud, na zahtev stranke ili ex officio, ipituje da li razlog za mešanje koji je naveo umešač, zaista predstavlja intervencioni razlog, tj. da li umešač ima pravni interes za mešanje.

Ako utvrdi da mešanje nije osnovano, sud **ODBIJA** izjavu o mešanju!

Ako utvrdi da ne mešanje osnovano, ne donosi odluku!

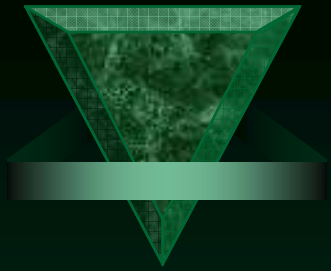
Zašto se stranke protive mešanju?

Da ste stranka kojoj se umešač pridružio, zašto biste se protivili mešanju?

- želite da budete “gospodar” u svojoj parnici...
- da ne plaćate troškove koje bi umešač izazvao svojim radnjama
-

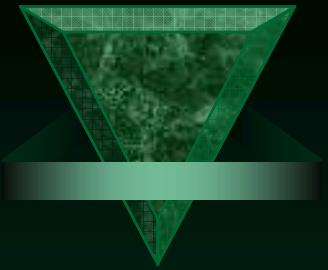
Da ste protivnik stranke kojoj se umešač pridružio, zašto biste se protivili mešanju?

- želite da protivnik sam vodi parnicu bez pomoći trećeg...
- ne biste želeli da plaćate troškove koje je umešač izazvao svojim radnjama ako izgubite parnicu
-

**Kakav je status umešača do
pravnosnažnosti odluke kojom je
odbijen od mešanja?**

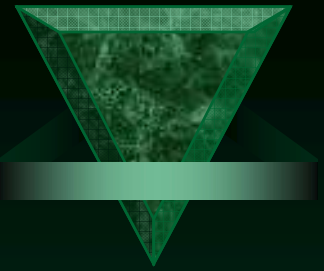
Sve do pravnosnažnosti odluke,
umešač zadržava svoj status i
može da preduzima parnične
radnje

Položaj umešača u postupku

Pravila zajednička za sve umešače:

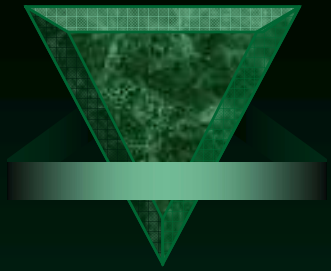
- ◆ Umešač može da preduzima parnične radnje samo u granicama zahteva za presudu
- ◆ Radnje koje umešač preduzima proizvode dejstvo za samu stranku
- ◆ Umešač ne može da preduzima radnje kojima se utiče na tok postupka
- ◆ Umešač ne može da disponira zahtevom za presudu
- ◆ Umešaču se upućuju pozivi za sva ročišta, pružaju mu se obaveštenja o svim merama i ima pravo na uvid u sve parnične spise
- ◆ Umešač ima pravo, ali ne i dužnost da bude delatan

Položaj umešača u postupku nije isti...

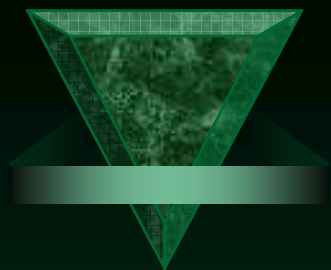
Prema položaju u parnici, umešač može biti:

- Običan umešač
- Umešač sa položajem jedinstvenog suparničara
- Umešač sui generis

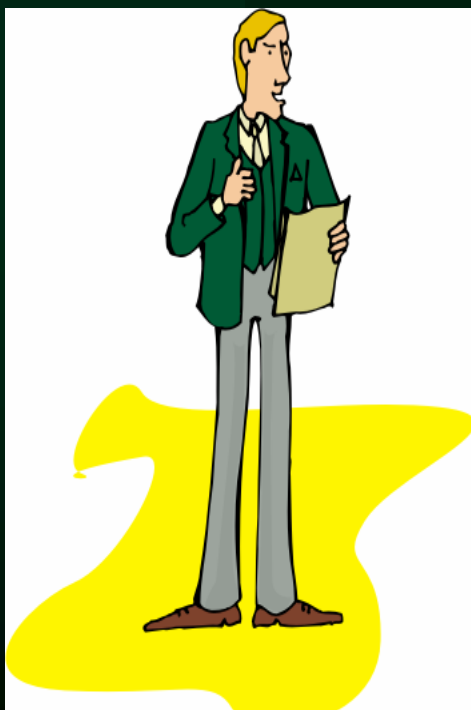

Običan umešač

- ✱ Ima položaj stranke kojoj se pridružio
- ✱ Može da preduzima one radnje na čije je preduzimanje ovlašćena stranka kojoj se pridružio
- ✱ Stranka je gospodar parnice i može da anulira dejstvo umešačevih radnji
- ✱ Nemaju pravno dejstvo radnje umešača koje su nepovoljne za stranku kojoj se pridružio
- ✱ Ako je radnja umešača u suprotnosti sa radnjom stranke, sud je ne uzima u obzir
- ✱ Ne može da preduzima dispozitivne parnične radnje, osim da izjavi pravni lek, ukoliko se u parnicu umešao do pravnosnažnosti presude

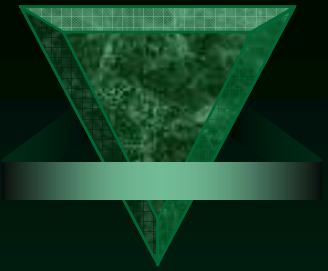
Običan umešač

TUŽILAC

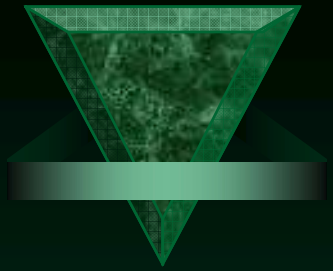
TUŽENI

Dejstvo presude na običnog umešača

- ✿ Šta je to tzv. intervencijsko dejstvo presude?
- ✿ Dejstvo koje u novoj parnici proizvodi presuda doneta u parnici u koju se umešač umešao
- ✿ Nova parnica je parnica koju je protiv umešača pokrenula stranka kojoj se umešač bio pridružio, a koja je izgubila parnicu

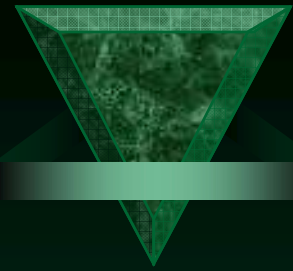
U novoj parnici tužilac je stranka koja je izgubila raniju parnicu,
a tužni umešač iz ranije parnice

Kakvo dejstvo proizvodi presuda iz ranije parnice u novoj parnici?

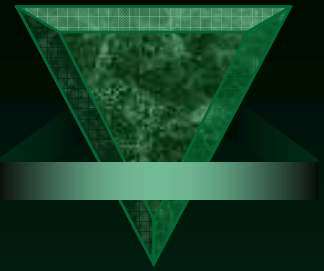
- U novoj parnici proizvodi dejstvo ne samo dispozitiv presude donete u ranijoj parnici, već i njeno obrazloženje!
- Šta to znači?

To znači da je sud u novoj parnici vezan i za činjeničnu i za pravnu ocenu stranja stvari iz ranije parnice!

Logika intervencijskog dejstva presude

- U ranijoj parnici umešač je imao položaj stranke
- Umešač je mogao da preduzima radnje i izdejstvuje povoljnu presudu
- Pošto se to nije dogodilo, on treba da trpi štetne posledice
- Zbog toga ga pogadja nepovoljna presuda iz ranije parnice

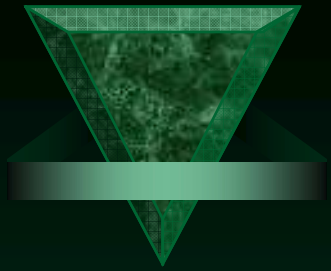

Otklanjanje intervencijskog dejstva presude

- Intervencijsko dejstvo presude biće otklonjeno ako umešač istakne tzv. prigovor rdjavog vođenja parnice, a sud nadje da je ovaj prigovor osnovan
- Sadržina ovog prigovora?

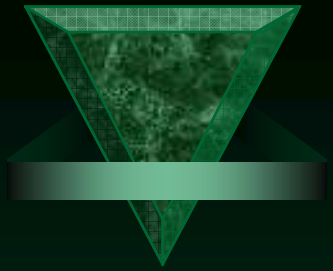
Umešač tvrdi:

- Nisam blagovremeno bio obavješten, a da jesam, tužilac ne bi izgubio parnicu
- Tužilac je anulirao dejstvo mojih radnji i zato je izgubio parnicu
- Pošto je tužilac sam kriv što je izgubio parnicu, presuda ne bi trebalo da proizvede dejstvo u odnosu na mene

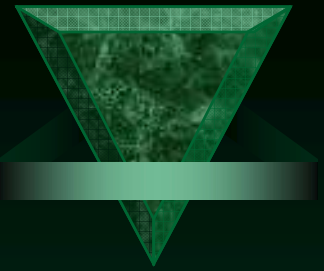
Pitanja...

- Da li je intervencijsko dejstvo šire ili uže od dejstva koje proizvodi pravnosnažna sudska odluka?
- Gde su sadržana pravila o tzv. Intervencijskom dejstvu presude, u ZPP ili u materijalnopравnim zakonima

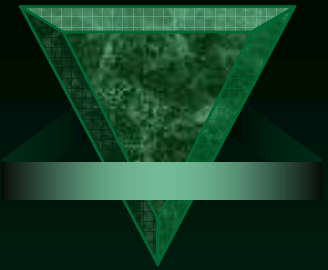
Umešać sa položajem jedinstvenog suparničara

- **Suparničarska intervencija** - intervencija trećeg lica koje će presuda u parnici neposredno pogoditi čak i kad se ne bi umešao u parnicu, i to zbog prirode odnosa koji između njega i stranke postoji
- To lice obično stekne položaj stranke, ali ako se to ne dogodi, može se umešati u parnicu i tako pristupiti stranci.

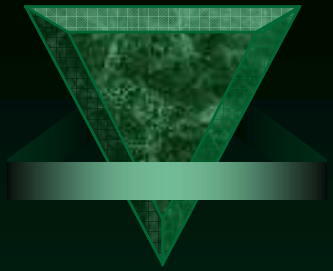
Specifičnosti položaja suparničarskog intervenijenta

- Ima nezavisniji položaj u poredjenju sa položajem koji ima obični umešač
- Stranka ne može da otkloni dejstvo njegovih radnji
- Ako su radnje stranke i radnje umešača u suprotnosti, sud nastoji da otkloni nesaglasnosti, a ako ne uspe, neće proizvesti dejstvo ni radnja stranke, ni radnja suparničarskog intervenijenta
- Stranka ne može raspolagati predmetom parnice ako se tome protivi suparničarski intervenijent

Još par specifičnosti...

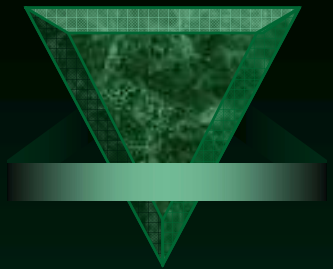
- Suparničarski intervenijent ne može biti saslušan kao svedok, već kao stranka
- Suparničarski intervenijent ne može da otkloni dejstvo pravnosnažne sudske odluke
- Suparničarski intervenijent ne može da preduzima dispozitivne parnične radnje, izuzev pravnog leka
- Može da izjavi vanredni pravni lek i ako nije učestvovao u parnici pre pravnosnažnosti sudske odluke

Umešač sui generis

- ❖ Meša se u tudju parnicu iz javnih interesa
- ❖ Ne pridružuje se nijednoj od stranaka
- ❖ Pomaže sudu da donese zakonitu odluku
- ❖ Ima procesni položaj i tužioca i tuženog
- ❖ Meša se na poziv i podsticaj suda ili samoinicijativno
- ❖ Stranke se ne mogu protiviti mešanju

Pomaže sudu da “ostane” u svojoj ulozi
- u ulozi nepristrasnog trećeg

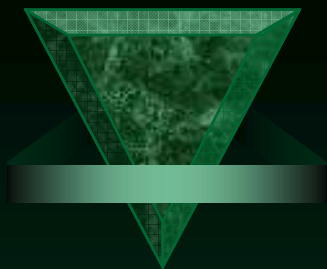

Javni tužilac kao umešač sui generis

Meša se da bi sprečio stranke da, koristeći svoja prava, onemoguće primenu prinudnih propisa ili izbegnu finansijske obaveze prema državi

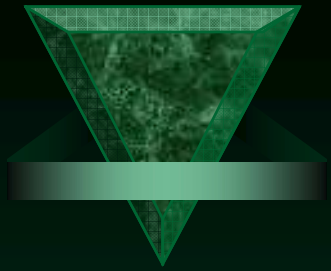
Čl. 207. ZPP

Ako postoji sumnja da jedna ili obe stranke koriste svoja prava u postupku da bi onemogućile primenu prinudnih propisa o prirodnim bogatstvima, da bi izbegle javne finansijske obaveze ili da bi onemogućile primenu prinudnih odredaba međunarodnog ugovora, nadležni javni tužilac ima pravo da učestvuje u takvoj parnici koja teče među drugim licima.

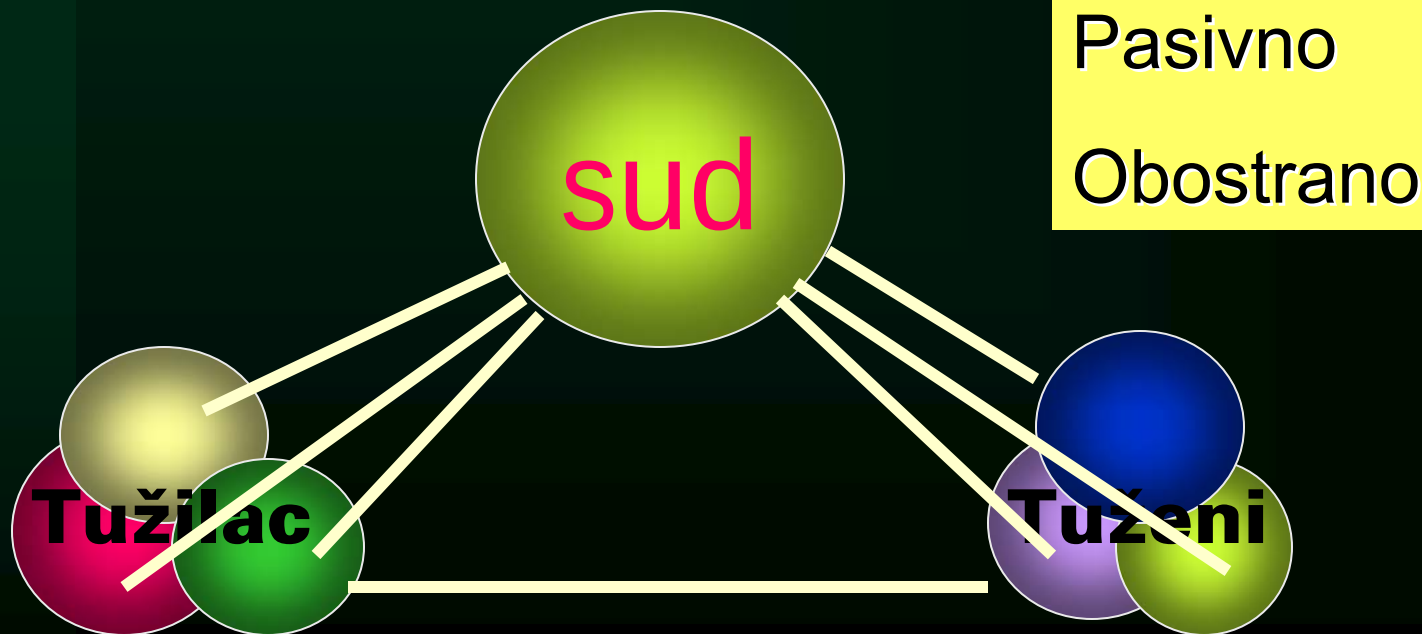
SUPARNIČARSTVO

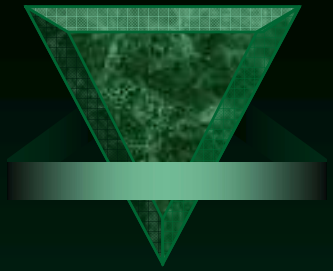
SUBJEKTIVNA KUMULACIJA

Pojam suparničarstva

Kumulacija subjekata u istoj stranačkoj ulozi
(subjektivna kumulacija)

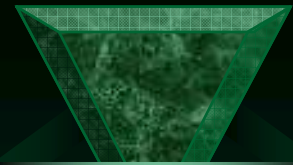
Konstrukcija suparničarstva

- Kod suparničarstva postoji više tužbi – broj tužbi jednak je broju lica u istoj stranačkoj ulozi
- Koliko je lica u istoj stranačkoj ulozi, toliko je parnica i toliko procesnih odnosa, zanovanih između suda i svakog od suparničara
- Svaki suparničar vodi svoju parnicu samostalno
- Množina samostalnih parnica formalno se vode kao jedna parnica

Množina procesnih odnosa
između suda i suparničara

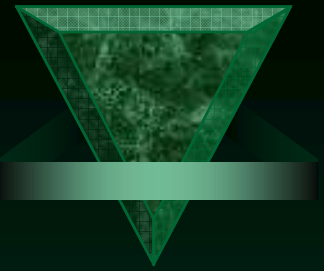
Medjusobni procesni odnos
suparničara

Kako i kada se zasniva?

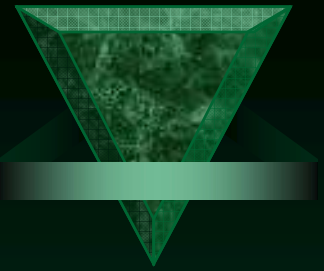
Spajanje parnica ne
dovodi do zasnivanje
suparničarstva

Pitanja...

- **Može li tuženi, svojom voljom, da prouzrokuje suparničarstvo?**
- **Šta će se dogoditi ako tuženi istakne da tužiocu pripada materijalnopravni zahtev prema tuženom samo u zajednici sa drugim licima? Kako će sud postupiti ako je ovaj prigovor osnovan?**
- **Šta će se dogoditi ako tuženi istakne da nije sam obavezan da ispuni zahtev tužioca već u zajednici sa drugim licima? Kako će sud postupiti ako je ovaj prigovor osnovan?**

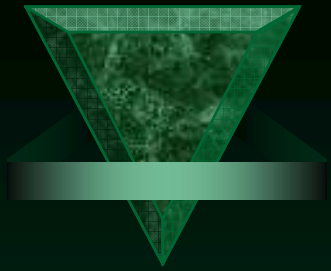
Opravdanje ustanove suparničarstva

Iako izaziva izvesne procesne “komplikacije”, ustanova suparničarstva postoji u svim procesnim sistemima jer omogućava da se u jednom postupku reši veći broj sporova između različitih lica

DVA osnovna procesna cilja:

Procesna ekonomija: ušteda u troškovima, vremenu, radu...

Pravna sugurnost (ne varie iudicetur): jednoobraznost u sudjenju kad su istovetne faktičke i pravne situacije

Dopuštenost suparničarstva

- ✓ **Opšte pravilo** – suparničarstvo je uvek dopušteno kad je zajedničko raspravljenje celishodno
- ✓ Uslovi za dopuštenost suparničarstva propisani zakonom:
 - **opšti uslovi**
 - **posebni uslovi**

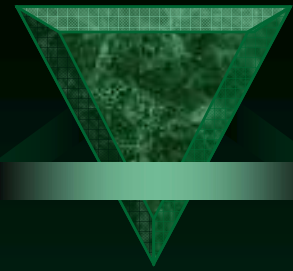

Opšti uslovi za dopuštenost suparničarstva

Opšti uslovi predviđeni čl. 199. ZPP:

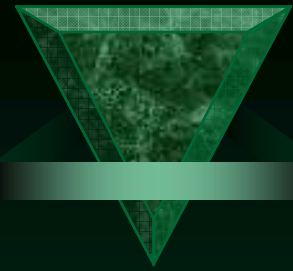
Više lica mogu jednom tužbom tužiti, odnosno biti tužena:

1. Ako su u pogledu predmeta spora u pravnoj zajednici
2. **Ako njihova prava, odnosno obaveze proističu iz istog činjeničnog i pravnog osnova**
3. Ako su predmet spora zahtevi, odnosno obaveze iste vrste, koji se osnivaju na bitno istovrsnom činjeničnom i pravnom osnovu
4. **Ako postoji ista stvarna i mesna nadležnost za svaki zahtev i za svakog tuženog**

Posebni uslovi za dopuštenost suparničarstva

- Posebni uslovi za dopuštenost suparničarstva predvidjeni ZPP i drugim materijalnopravnim zakonima
- Posebnim uslovima predvidjeno je zasnivanje posebnih vrsta suparničarstva, koje se zasnivaju i kad nisu ispunjeni opšti uslovi

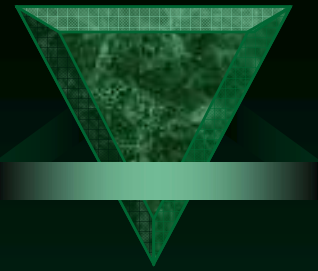
Šta se događa kad sud utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za dopuštenost suparničarstva?

Donosi rešenje
razdvoje

**Razdvajanje parnica
dovodi do prestanka
suparničarstva**

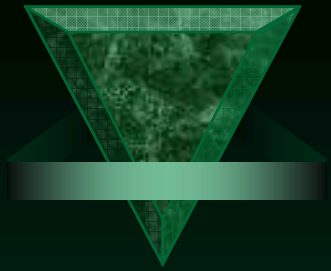

ODGOVOR: MOŽE !!

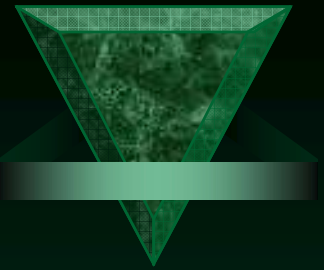
Kako još prestaje suparničarstvo?

- Povlačenjem tužbe od strane jednog suparničara ili prema jednom suparničaru (kad suparničarsku zajednicu čine dva lica)
- Poravnanjem sa jednim od dva suparničara
- Pravnosnažnošću delimične presude kojom je odlučeno o zahtevu jednog od suparničara (aktivno suparničarstvo) ili o zahtevu prema jednom od suparničara (pasivno suparničarstvo)

Klasifikacije....

- ✓ **Prema uslovima za dopuštenost:**
 - **Materijalno suparničarstvo**
 - **Formalno suparničarstvo**
 - **Posebne vrste suparničarstva:**
 - ◆ Nužno suparničarstvo
 - ◆ Suparničarstvo po tzv. tužbi glavnog mešanja
 - ◆ Eventualno pasivno suparničarstvo
 - ◆ “Zakonsko suparničarstvo”
- ✓ **Prema dejstvu:**
 - **Obično suparničarstvo**
 - **Jedinstveno suparničarstvo**

Materijalno (pravo) suparničarstvo

➤ Medju suparničarima pre parnice postoji materijalnopravna veza:

➤ **Pravna zajednica:**

■ Medju tužiocima – tužilačka zajednica

■ Medju tuženima – tuženička zajednica

➤ **Faktička**

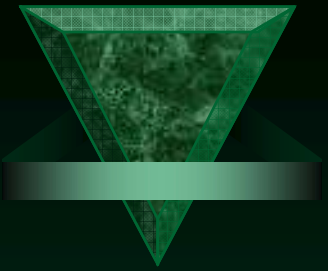
PRAVILO:

IDEM FACTUM – IDEM IUS

– **potpuna i delimična**

Potpuno i delimično materijalno
suparničarstvo

Suparničara zasnivaju se na
pravnom osnovu (ne “ili”,

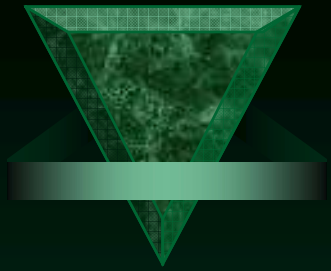

Zadatak

Brankove komšije, braća Miloš i Predrag, vlasnici susednog placa, izgradili su septičku jamu iz koje je, zbog nepropisno izvedenih radova, povremeno oticao sadržaj i plavio Brankovo dvorište. Branko je jednom tužbom tužio Miloša i Predraga i tražio izmeštanje septičke jame.

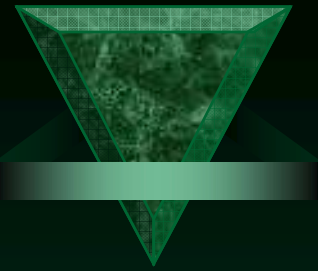
Pitanja:

- Kakva je priroda veze koja postoji izmedju tuženih Miloša i Predraga?
- Da li Branko može da tuži samo Miloša?

Još jedan primer...

- ✓ U frabrici odlivaka eksplodirao je parni kotao i teško povredio dva zaposlena radnika, Dragana i Lazara. Dragan je zadobio teške opekotine, dok je Lazar imao više sreće, zadobivši samo lake telesne povrede. Po izlasku iz bolnice, Dragan i Lazar su zajedno pokrenuli parnicu protiv fabrike i tražili naknadu pretrpljene štete.
- ✓ Pitanja:
 - Da li je dopušteno suparničarstvo?
 - Da li između satuzioca postoji pravna veza?
 - Koja dva fakta spajaju njihove zahteve?
 - Da li će sud doneti dve ili jednu presudu?

Formalno suparničarstvo

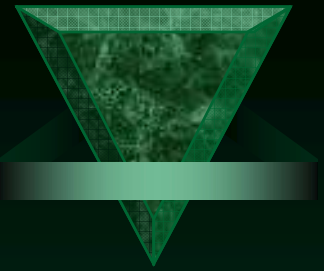
Lažno, slučajno, spoljašnje...

Medju suparničarima pre parnice
predprocesna veza, nikakva
zajednica

Zahtevi suparničarstva
ISTOVRSNOST
OSNOVU
da pos
ISTOVRSNOST
RAVNOM
oba elementa treba
ZAHTEVI ISTE VRSTE

PRAVILO:
SIMILE FACTUM – SIMILE IUS

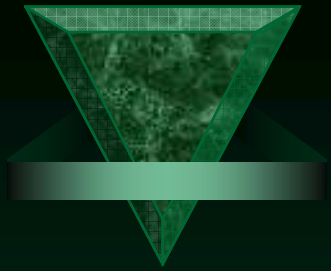
**NE TRAŽI SE ISTOVETNOST
– DOVOLJNA JE
ISTOVRSNOST**

Kad su činjenični i pravni osnovi bitno istovrsni?

- Činjenični osnovi zahteva su bitno istovrsni kad iz činjenica kojima se zahtevi obrazlažu, na osnovu materijalnog prava, proizlaze istovrsni pravni zahtevi, odnosno istovrsne pravne obaveze.
- Pravni osnovi zahteva su bitno istovrsni kad se zahtevi zasnivaju na sličnom pravnom osnovu, što je faktičko pitanje.

Zahtevi su bitno istovrsni ako su generično jednaki

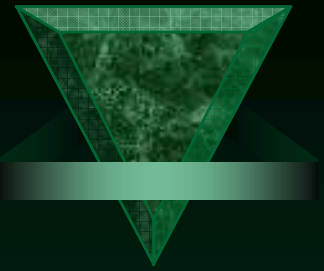

Primer za analizu...

Elektrodistribucija Niš podigla je tužbu za isplatu duga protiv Dragana, Slavice i Mirka i tražila da sud presudom naloži da Dragan isplati 3.000 din., Slavica 5.000 din., koliko svako od njih duguje za utošenu električnu energiju, a da Marko isplati 6.000 din., koje duguje po osnovu ugovora o kupovini strujomera.

Pitanja:

- Da li je dopušteno suparničarstvo u odnosu na sve suparničare?
- O kakvim se suparničarima radi?
- Da li su svi zahtevi bitno istovrsni?

Materijalno i formalno suparničarstvo se razlikuju u mnogo čemu...

- **U pogledu nadležnosti**
 - Materijalno suparničarstvo – ista stvarna nadležnost
 - Formalno suparničarstvo – ista i stvarna i mesna nadležnost
- **U pogledu kumulacije tužbi**
 - Formalno suparničarstvo uvek prati objektivna kumulacija tužbi
- **U pogledu cilja**
 - Materijalno suparničarstvo – dva cilja
 - Formalno suparničarstvo – samo jedan

Nužno suparničarstvo

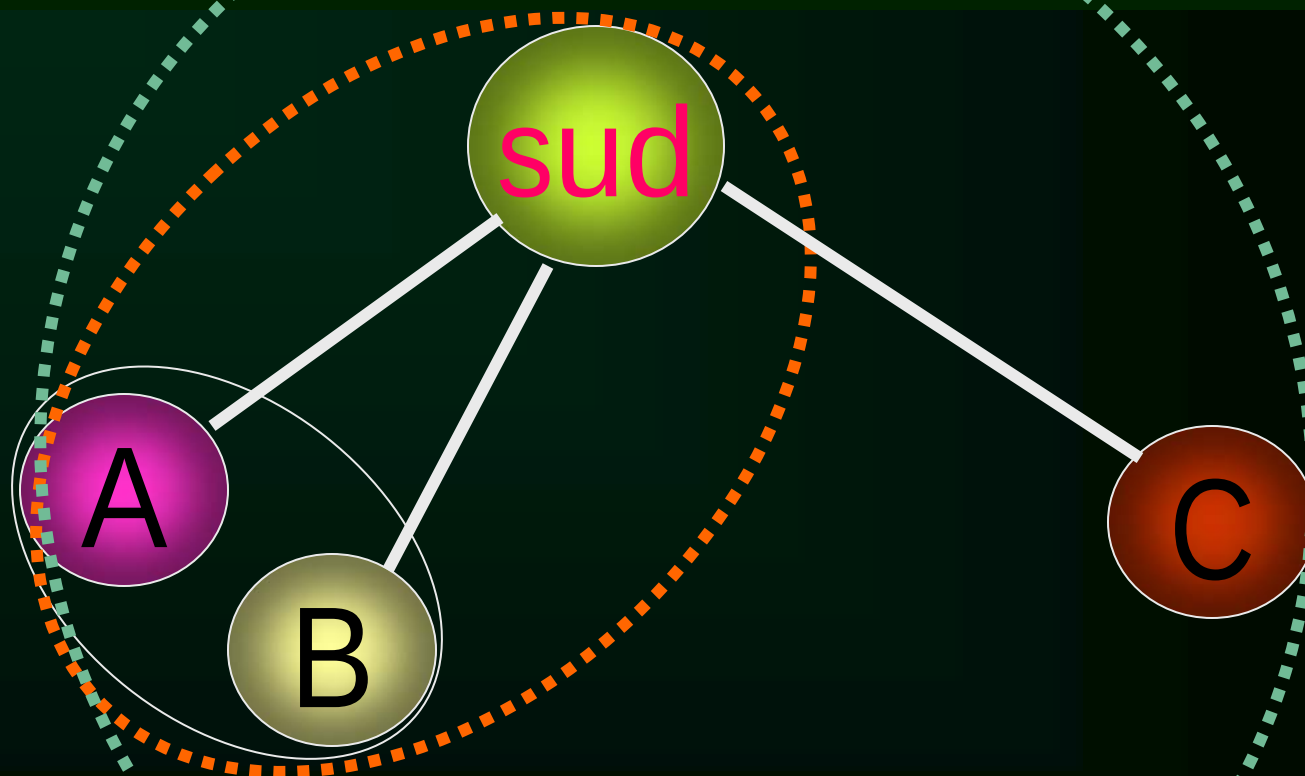
✓ Nastaje u dva slučaja:

- Kad je priroda spornog građanskopravnog odnosa u kome sudeluje veći broj lica takva da u parnici moraju sudelovati svi subjekti (nedeljiva prava, nedeljive obaveze..)
- Kad zakon izričito naredjuje da svi subjekti jednog odnosa budu obuhvaćeni tužbom (nedeljivi odnosi)

“Nužnost” nije procesnopravna, već materijalnopravna

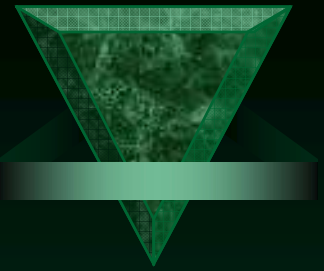
Ako svi subjekti nisu obuhvaćeni – sud odbija tužbeni zahtev jer ne postoji aktivna, odnosno pasivna STVARNA legitimacija!

Glavno mešanje – suparničarstvo stranaka po tužbi trečeg lica

Pred istim sudom vode se DVE SAMOSTALNE PARNICE:

1. parnica izmedju lica A i lica B
2. parnica izmedju lica A i B (pasivnih suparničara) i lica C

GLAVNO MEŠANJE (principalna intervencija)

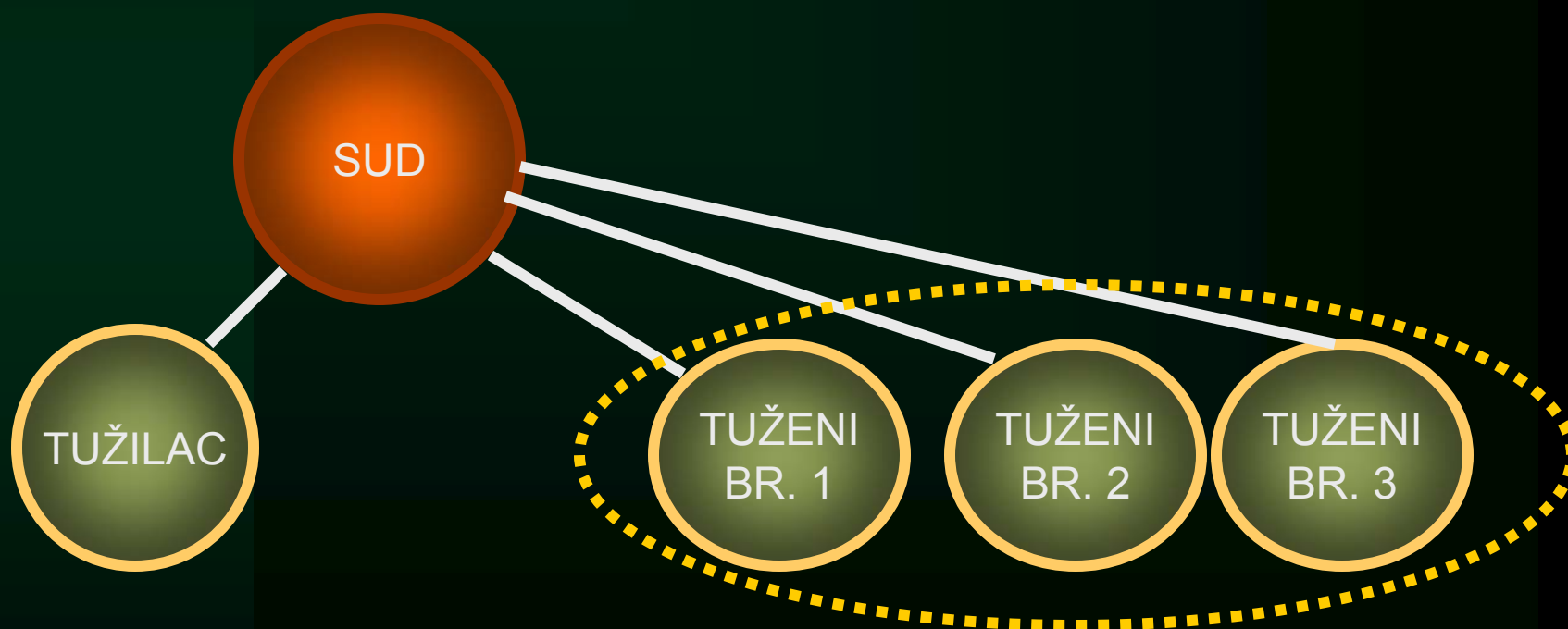
nije slučaj mešanja u tuđu parnicu

Pitanja...

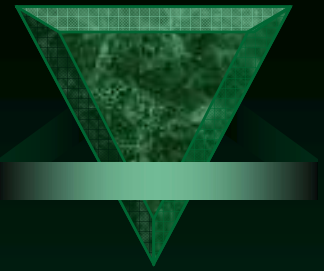

- ✿ Da li je glavno mešanje slučaj nužnog suparničarstva
NIJE! Zašto?
- ✿ Da li će sud odlučivati o zahtevu istaknutom tužbom glavnog mešanja ako tužba u parnici izmedju prvobitnih parničara bude odbačena? **DA! Zašto?**
- ✿ Da li pravni osnov prvobitne tužbe i pravni osnov tužbe glavnog mešanja moraju biti isti ili se mogu razlikovati?
NE MORAJU BITI ISTI
- ✿ Da li je predmet spora u obe parnice isti? **DA.**
- ✿ Da li lice koje podiže tužbu glavnog mešanja ističe identične ili različite zahteve protiv prvobitnih parničara?
ZAHTJEVI MOGU BITI ISTI ILI RAZLIČITI
- ✿ Može li sud da spoji postupke u dvema parnicama
MOŽE! To najčešće i čini.
- ✿ Može li tuba glavnog mešanja biti podignuta u toku drugostepenog postupka? **MOŽE!**
- ✿ Može li tužba glavnog mešanja biti podignuta pred drugostepenim sudom? **NE MOŽE, može samo pred prvostepenim sudom**

Eventualno pasivno (supsidijarno) suparničarstvo

Glavni i "rezervni" tuženi

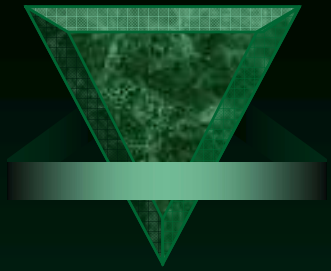

Eventualno pasivno suparničarstvo

- ✓ Tužilac tuži više lica i traži da sud usvoji zahtev prema prvotuženom, a za slučaj da ovaj zahtev bude pravnoznažno odbijen, da usvoji zahtev prema drugotuženom

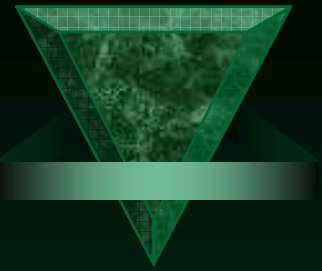
✓ **Uslovi za dopuštenost:**

- **Zahtevi prema satuženima mogu biti isti, a ako su različiti, moraju biti u izvesnoj vezi**
- **Isti sud stvarno i mesno nadležan za svaki zahtev i za svakog satuženog**

Primer za analizu...

- ✓ Ovlastili ste agenciju za promet nekretnina da u vaše ime i za vaš račun sklopi ugovor o kupoprodaji kuće sa Markom Višnjićem. Agencija tvrdi da je ispunila svoju obavezu, dok Marko tvrdi da ugovor nije sklopljen.
- ✓ Pitanja:
 - Koga biste tužili u takvom slučaju?
 - Ako se opredelite da jednom tužbom tužite Marka Višnjića i agenciju, kakva bi vrsta suparničarstva bila zasnovana?
 - Kako bi glasili zahtevi u tužbi?
 - Da li izmedju zahteva postoji izvesna veza?
 - Kako bi izgledao tok postupka?

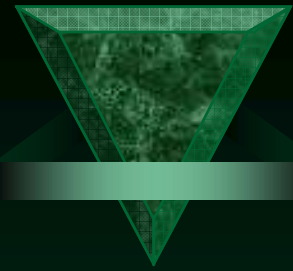
Pitanja...

- ✓ **Sud je usvojio zahtev prema prvotuženom, a o istaknutom zahtevu prema drugotuženom nije doneo odluku.**

Da li je sud pravilno postupio?

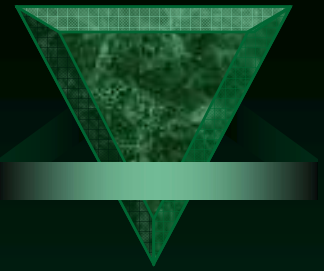
- ✓ **Sud je jednom odlukom odbio zahtev prema prvotuženom i zahtev prema drugotuženom?**

Da li je odluka zakonita?

Slučajevi tzv. zakonskog suparničarstva

- Suparničarstvo glavnog dužnika i solidarnog jemca u parnici za isunjenje duga
- Suparničarstvo poslodavca i zaposlenog u parnici za naknadu štete koju je zaposleni prouzrokovao na radu ili u vezi sa radom
- Suparničarstvo vlasnika motornog vozila i osiguravajuće kuće u parnici za naknadu štete prouzrokovane vozilom

Obično i jedinstveno suparničarstvo

✓ Kriterijum za deobu:

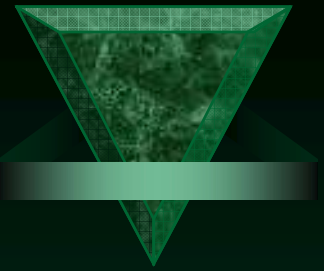
– medjusobni odnos (položaj) suparničara

✓ Obično suparničarstvo

– Svaki suparničar samostalna parnična stranka

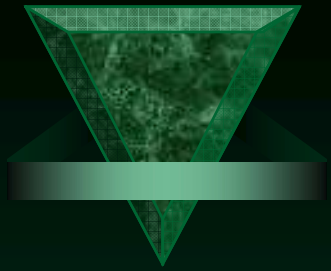
✓ Jedinstveno suparničarstvo

– Suparničari se smatraju jednom strankom

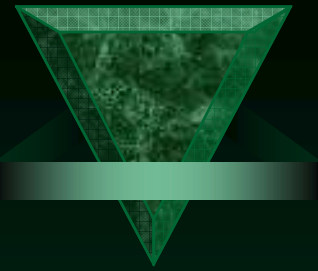
Obični suparničari

- Protiv svakog suparničara može se doneti različita odluka
- Svaki suparničar ima svoju samostalnu procesnu “sudbinu”
- Radnje jednog suparničara ne dejstvuju prema drugom (niti mu koriste, niti štete)
- Obični suparničari - “slučajni saputnici” na putu za ostvarivanje prava

Jedinstveni suparničari

- **Prema jedinstvenim suparničarima može se doneti jedinstvena presuda**
 - Jedinstven pravni odnos, istovetan zahtev, jedna parnica, jedna presuda
- **Jedinstveni suparničari mogu samo zajedno dobiti ili izgubiti parnicu!**
- **Pravilo: “Jedan radi za sve, ali nijedan suparničar ne može raditi protiv ostalih”**
- **Ako su dispozitivne radnje jedinstvenih suparničara protivrečne – smatra se da ih nema**
- **Rokovi ističu jednovremeno za sve suparničare**

JEDINSTVNO I NUŽNO SUPARNIČARSTVO DVE POSEBNE VRSTE SUPARNIČARSTVA

Nisu svi jedinstveni suparničari nužni suparničari

Konstruišite jedan primer suparničarstva koje je jedinstveno, ali ne i nužno.

To je sve za danas!!!